

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 26 marca 2024 r.

ZP-P.9514.1.2024.JS

Pani
Jolanta Ceran
Prezes
Stowarzyszenia Dzieci i Rodzin Zasadniczej
Szkoły Zawodowej Specjalnej w Wałbrzychu
ul. Mickiewicza 24, 58-300 Wałbrzych
organizator
Zakładu Aktywności Zawodowej
- Zakładu Usługowego „NADZIEJA”
ul. Mickiewicza 24, 58-300 Wałbrzych

Wystąpienie pokontrolne

W okresie 29.01.2024 r. – 12.03.2024 r. działając na podstawie art. 30 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 44) zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolujący w składzie: Joanna Stańda - starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolującego oraz Sylwia Łuczkowska – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolującego z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadził kontrolę okresową Zakładu Aktywności Zawodowej - Zakładu Usługowego „NADZIEJA”, ul. Mickiewicza 24, 58-300 Wałbrzych, którego organizatorem jest Stowarzyszenie Dzieci i Rodzin Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej w Wałbrzychu, ul. Mickiewicza 24, 58-300 Wałbrzych.

Zakres kontroli obejmował realizację warunków określonych w art. 29 ust. 1 - 1b, art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z uwzględnieniem § 11, § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 2526), zwanego dalej „rozporządzeniem” oraz art. 31 ust. 4 ustawy z uwzględnieniem § 14 - § 17 ww. rozporządzenia w okresie od dnia 29.02.2024 r. do dnia 12.03.2024 r. tj. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19.12.2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej odpowiedzialnym za wykonywanie zadań w zakresie objętym kontrolą jest:

- w Stowarzyszeniu Dzieci i Rodzin Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej w Wałbrzychu - Pani Jolanta Ceran – Prezes Stowarzyszenia,
- w Zakładzie Aktywności Zawodowej - Pan ██████████ - Dyrektor Zakładu.

Spełnianie przez zakład aktywności zawodowej warunków i obowiązków objętych zakresem kontroli oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Ocena ta znajduje uzasadnienie w stwierdzonym w czasie kontroli następującym stanie faktycznym:

AD) zakresu kontroli dotyczącego: wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, obiektów i pomieszczeń, opieki medycznej, nieprowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy, czasu pracy niepełnosprawnych pracowników, czasu zajęć rehabilitacyjnych, to Zakład spełnia wymogi określone w:

- 1) art. 29 ust. 1 pkt 1 i art. 29 ust. 1a - ust. 1b ustawy, bowiem zakład aktywności zawodowej zachowuje wymagane ustawą wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a mianowicie: co najmniej 70% ogółu osób zatrudnionych w tej jednostce stanowią osoby niepełnosprawne zaliczone do:
  - znacznego stopnia niepełnosprawności,
  - umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną.

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, liczony jako przeciętny udział procentowy osób niepełnosprawnych w zatrudnieniu ogółem, nie przewyższa 35%.

Okoliczności te potwierdzają przedłożone przez kontrolowanego:

- informacja wg stanu na dzień 29.01.2024 r. o schorzeniach pracowników z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności,
- imienne wykazy pracowników pozostających w zatrudnieniu w okresie objętym kontrolą,
- wykazy dotyczące wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- oświadczenie Dyrektora Zakładu z dnia 29.01.2024 r. dotyczące niekorzystania przez pracowników z nieświadczenia pracy ze względu na okoliczności, o których mowa w art. 21 ust. 5 ww. ustawy, jak też potwierdzające, że żaden z pracowników w kontrolowanym okresie nie utracił i nie nabył orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;

- 2) art. 29 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy, użytkując obiekty i pomieszczenia przy ul. Mickiewicza 24 w Wałbrzychu, które zgodnie z decyzją Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektora Pracy we Wrocławiu z dnia 03.02.2014 r. odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich.

Jednakże w zakresie kontrolowanego zagadnienia dotyczącego obiektów i pomieszczeń, stwierdzono nieścisłość w wielkości powierzchni wskazanej w tytule prawnym do tych obiektów i pomieszczeń, obowiązującym do 31.12.2023 r. (uwzględniającym 178,73 m²) oraz w tytule prawnym obowiązującym od 01.01.2024 r. (uwzględniającym 171,83 m²).

Dyrektor Zakładu złożył wyjaśnienie z dnia 12.02.2024 r., w którym wskazuje, że Zakład na podstawie obowiązującej do 31.12.2023 r. umowy użyczenia budynku przy ul. Mickiewicza 24 w Wałbrzychu użytkuje 178,73 m² powierzchni, a w obowiązującej od dnia 01.01.2024 r. umowie błędnie został wpisany metraż (tj. 171,83 m²) i aktualnie podjęte zostały działania zmierzające do skorygowania błędnego zapisu dotyczącego metrażu.

W dniu 04.03.2024 r. wpłynął aneks nr 1 do umowy użyczenia lokali użytkowych nr 2/2024, na podstawie którego to aneksu przedmiotem umowy użyczenia są lokale o powierzchni 178,73 m² [Akta kontroli str. nr 138-148, 327-328].

- 3) art. 29 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy, albowiem przedłożone przez Dyrektora Zakładu umowy potwierdzają, że w zakładzie aktywności zawodowej:
- a) doraźna opieka medyczna zapewniona została w oparciu o zawartą na czas nieokreślony umowę z dnia 12.10.2016 r. wraz z aneksem nr 1 z podmiotem leczniczym z siedzibą w Wałbrzychu,
  - b) specjalistyczna opieka medyczna zapewniona została w oparciu o zawartą na czas nieokreślony umowę z dnia 02.01.2015 r. z podmiotem leczniczym z siedzibą w Wałbrzychu,
  - c) poradnictwo i usługi rehabilitacyjne zapewnione zostały w oparciu o obowiązującą od dnia 01.01.2023 r. na czas nieokreślony umowę z fizjoterapeutką, zatrudnioną w pełnym wymiarze czasu pracy i legitymującą się wpisem do KRF; zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Zakładu z dnia 01.02.2024 r., zatrudniona fizjoterapeutka realizuje poradnictwo i usługi rehabilitacyjne w Zakładzie od dnia 01.01.2023 r.

Dyrektor Zakładu nie przedłożył faktur za usługi realizowane przez ww. podmiot leczniczy z siedzibą w Wałbrzychu, ale w oświadczeniu z dnia 19.02.2024 r. podkreślił, że w ramach zawartych umów zapewnione są usługi doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej i pracownicy Zakładu korzystali z ww. usług w kontrolowanym okresie [Akta kontroli str. nr 121].

Zgodnie z § 10 ust. 3 rozporządzenia z dnia 14.10.2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 2283), dowodami są w szczególności: dokumenty, wyniki oględzin, pisemne wyjaśnienia itp. Oświadczenie Dyrektora Zakładu z dnia 19.02.2024 r. przyjęto zatem na okoliczność spełniania warunku, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy.

Niemniej brak faktur potwierdzających faktyczną realizację opieki medycznej z zakresu doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej może budzić wątpliwość co do realizacji przez Zakład obowiązku spełniania warunku dotyczącego zapewnienia opieki medycznej i dlatego brak tych faktur uznano za nieprawidłowość.

Dyrektor Zakładu złożył oświadczenie z dnia 23.02.2024 r., w którym wskazał, że od lutego 2024 r. wdrożył postępowanie naprawcze w tym obszarze [Akta kontroli str. nr 323-326].

- 4) art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy, albowiem zakład aktywności zawodowej nie prowadzi działalności gospodarczej, polegającej na wytwarzaniu wyrobów przemysłu paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5% oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali lub handlu tymi wyrobami, co Dyrektor Zakładu potwierdził w oświadczeniu z dnia 29.01.2024 r.,
- 5) § 11 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia, tj. w odniesieniu do czasu pracy zatrudnionych pracowników, który w zakładzie aktywności zawodowej – zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.11.2023 r. - wynosił co najmniej 0,55 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy o rehabilitacji, jednakże w myśl § 11 ust. 2 tego rozporządzenia, wymiar czasu pracy osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mógł być na wniosek zespołu programowego zwiększony do wysokości 0,8 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy o rehabilitacji. Wymiar ten zmieniony został w myśl nowelizacji rozporządzenia, która w zakresie tego zagadnienia weszła w życie w dniu 01.12.2023 r. i zgodnie z którą czas pracy osób niepełnosprawnych

zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wynosi co najmniej 0,5 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy (§ 11 rozporządzenia).

Na podstawie umów o pracę z pracownikami (próba losowa obejmowała 11 pracowników) oraz imiennych wykazów pracowników pozostających w zatrudnieniu w okresie objętym kontrolą ustalono, że w Zakładzie:

- w okresie październik – grudzień 2023 r. wymiar czasu pracy osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i pkt 1b ustawy, wynosił 0,55 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy,
- w styczniu 2024 r. wymiar czasu pracy osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i pkt 1b ustawy, wynosił 0,50 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy,
- pozostali pracownicy (osoby zatrudnione w działalności „obsługowo-rehabilitacyjnej”) pracują w pełnym wymiarze czasu pracy, za wyjątkiem jednej pracownicy, która pracuje w wymiarze 0,75 wymiaru czasu pracy.

Dodatkowo nadmienić należy, że stosownie do § 11 rozporządzenia w brzmieniu obowiązującym od dnia 01.12.2023 r. w Regulaminie Organizacyjnym Zakładu uaktualniony został również wymiar czasu pracy zatrudnionych w Zakładzie pracowników.

- 6) § 12 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia, tj. w odniesieniu do czasu trwania zajęć rehabilitacyjnych dla zatrudnionych w zakładzie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. W tym miejscu należy zaznaczyć, że kontrola tego zagadnienia dotyczyła okresu od dnia 01.10.2023 r. do dnia 29.01.2024 r., a zatem przed ogłoszoną w Dzienniku Ustaw z 2023 r., poz. 2526 nowelizacją rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej, która w zakresie czasu zajęć rehabilitacyjnych weszła w życie z dniem 01.03.2024 r.

Zagadnienie dotyczące czasu zajęć rehabilitacyjnych zawężone zostało do próby losowej i dlatego analizie poddano listy obecności na tych zajęciach pracowników zatrudnionych w październiku 2023 r. Z przedłożonych list obecności wynika, że czas trwania powyższych zajęć wynosił 60 minut dziennie, a uczestnictwo w nich potwierdzone było odrębnie przez każdego niepełnosprawnego pracownika.

Czas trwania zajęć rehabilitacyjnych był zatem zgodny z normami określonymi w rozporządzeniu w sprawie zakładów aktywności zawodowej w brzmieniu obowiązującym odnośnie tego zagadnienia do 29.02.2024 r.

W zakresie tego zagadnienia wniesiono jednakże uwagę dotyczącą braku w Regulaminie Organizacyjnym Zakładu [obowiązującym od dnia 01.01.2024 r. - akta kontroli str. nr 196-217.) zapisów regulujących, iż rodzaj planowanych zajęć rehabilitacyjnych i harmonogram ich realizacji zostaje określony na wniosek osoby niepełnosprawnej w indywidualnym programie rehabilitacji zawodowej i społecznej każdego z niepełnosprawnych pracowników, które to programy opracowane są przez zespół programowy i zatwierdzone przez Dyrektora Zakładu.

AD) zakresu kontroli dotyczącego zakładowego funduszu aktywności, to Zakład spełnia wymogi określone w:

1) § 14 ust. 2 rozporządzenia, albowiem środki zakładowego funduszu aktywności są zgromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym i prowadzi się ich ewidencję, co stwierdzono w oparciu o:

- zestawienie obrotów i sald za okres 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. oraz za styczeń 2024 r.
- wyciągi bankowe za okres 01.01.2023 r. do 31.01.2024 r.,

2) § 16 ust. 1 rozporządzenia, bowiem w Zakładzie został opracowany i zatwierdzony regulamin zakładowego funduszu aktywności określający w szczególności tryb i zasady przeznaczania środków tego funduszu.

Jednakże w ww. regulaminie należy również uwzględnić zapisy dotyczące limitu wydatków, o których mowa w § 15 ust. 4 - 6 ww. znowelizowanego rozporządzenia.

Kontrolowana jednostka **spełnia częściowo** wymogi określone w:

1) § 14 ust. 1 rozporządzenia, albowiem w kontrolowanym okresie w Zakładzie utworzony został zakładowy fundusz aktywności, a w myśl zapisów regulaminu zakładowego funduszu aktywności, dalej zwanego „ZFA”, w Zakładzie Aktywności Zawodowej - Zakładzie Usługowym „Nadzieja” w Wałbrzychu przedmiotowy fundusz tworzy się z:

- wpływów z dochodu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- kwot pochodzących ze zwolnień podatkowych i opłat, określonych w odrębnych przepisach,
- miesięcznych środków w wysokości równej iloczynowi stanu zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych dysponenta oraz 4% kwoty najniższego wynagrodzenia - na wniosek dysponenta zakładowego funduszu aktywności,
- podatku dochodowego od osób fizycznych,
- odsetek od środków zgromadzonych na rachunku zakładowego funduszu aktywności.

Z zestawienia obrotów i sald za okres 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. i za styczeń 2024 r. oraz wyciągów bankowych za okres od 01.01.2023 r. do 31.01.2024 r. wynika, że źródłem jego tworzenia są:

- kwoty pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, które to zaliczki dotyczyły wynagrodzeń za styczeń-grudzień 2023 r. i styczeń 2024 r.
- wpływów z dochodu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, przekazanych na rachunek ZFA w terminie wskazanym w art.29 ust. 3a¹ ustawy o rehabilitacji,
- środki z tytułu zwolnień z podatku od nieruchomości za 2023 r. i 2024 r.

W odniesieniu do pozostałych, zasilających zakładowy fundusz aktywności środków, określonych w § 14 ust. 1 rozporządzenia oraz w art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji, a mianowicie:

- środków z tytułu zwolnień określonych w art. 31 ust. 1, tj.: z podatku od czynności cywilnoprawnych oraz opłat, z wyjątkiem opłaty skarbowej i opłat o charakterze sankcyjnym, jak też środków, o których mowa w art. 33b ustawy - zgodnie z zapisami na koncie oraz wyciągami bankowymi za okres objęty kontrolą, Zakład nie uzyskał środków z tych tytułów,
- odsetek od środków zgromadzonych na rachunku zakładowego funduszu aktywności - zgodnie z zapisami na koncie oraz wyciągami bankowymi za okres objęty kontrolą, Zakład nie uzyskał środków z tych tytułów, a w piśmie z dnia 19.02.2024 r. Dyrektor Zakładu poinformował, że wyodrębniony rachunek ZFA jest nieoprocentowany.

Niemniej w zakresie kontrolowanego zagadnienia dotyczącego zakładowego funduszu aktywności zawodowej, ustalono różnicę metrażu pomiędzy tytułami prawnymi do obiektów i pomieszczeń (tj. 178,73 m²) a metrażem wskazanym w deklaracjach od podatku od nieruchomości za 2023 r. i 2024 r. [tj. 184,58 m² -Akta kontroli str. nr 57-76, 138-148].

Podkreślić należy, że prawidłowo ustalony metraż nieruchomości użytkowany przez kontrolowany Zakład ściśle wiąże się ze spełnianiem warunków dotyczących statusu zakładu aktywności zawodowej, o których mowa w art. 31 ust. 4 ustawy w zakresie źródeł tworzenia zakładowego funduszu aktywności, do których należy również wartość zwolnienia z podatku od nieruchomości (art. 31 ust. 1 pkt 1a ustawy), tj. gruntów i budynków o metrażu faktycznie użytkowanym na potrzeby działalności gospodarczej, prowadzonej przez zakład aktywności zawodowej.

Prezes Stowarzyszenia w piśmie z dnia 15.02.2024 r. wyjaśniła, że różnica ta wynika z błędnego wpisu metrażu przez Stowarzyszenie w ww. deklaracjach. Stowarzyszenie omyłkowo nie uwzględniło decyzji Gminy Wałbrzych z dnia 16.12.2013 r. o zmniejszeniu metrażu Zakładu. W kolejnych latach Stowarzyszenie uwzględni prawidłowy metraż, tj. 178,73 m² [Akta kontroli str. nr 76].

Dyrektor Zakładu w wyjaśnieniu z dnia 23.02.2024 r. dodatkowo wskazał, że w dniu 14.02.2024 r. do organizatora wpłynęło wezwanie z Urzędu Miasta Wałbrzych dotyczące skorygowania złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości na 2024 r. w związku z brakiem istnienia obowiązku podatkowego. Od 2024 r. na Stowarzyszeniu nie ciąży bowiem obowiązek podatkowy. W związku z ww. wezwaniem została złożona korekta deklaracji na podatek dochodowy od nieruchomości na 2024 r.

W załączeniu do ww. wyjaśnienia Dyrektor Zakładu w dniu 27.02.2024 r. przedłożył:

- kopie ww. wezwania,
- korektę deklaracji na 2024 r.,
- decyzję Prezydenta Miasta Wałbrzycha z dnia 12.10.2015 r., zmienioną decyzją Prezydenta Miasta Wałbrzycha z dnia 05.12.2023 r., na podstawie których oddaje się na rzecz innego podmiotu z siedzibą w Wałbrzychu w trwały zarząd nieruchomość zabudowaną budynkiem szkoły, położoną w Wałbrzychu przy ul. Mickiewicza 24.

Ponadto w dniu 12.03.2024 r. do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu wpłynęło pismo Prezydenta Miasta Wałbrzycha, w którym wskazano, że w przypadku oddania nieruchomości stanowiącej własność jednostki samorządu terytorialnego w trwały zarząd, podatnikiem podatku od nieruchomości jest trwały zarządca jako posiadacz w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12.01.1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (tj. Dz. U z 2023r., poz. 70 ze zm.). Sytuacji tej nie zmienia okoliczność wynajęcia/użyczenia nieruchomości przez trwałego zarządcę innemu podmiotowi. Umowa cywilnoprawna nie przenosi w takiej sytuacji obowiązku podatkowego, określanego w drodze ustawy – zgodnie z w/w ustawą, ciąży on na podmiocie posiadającym pierwszy tytuł prawny bezpośrednio od jednostki samorządu terytorialnego, czyli na trwałym zarządcy.

Wobec powyższych wyjaśnień, za nieprawidłowość uznano rozbieżność między faktyczną powierzchnią użytkowanych budynków (178,73 m²) a powierzchnią budynków, wskazanych jako przedmiot zwolnienia z opodatkowania podatkiem od nieruchomości (184,58 m²) wyłącznie w deklaracji na podatek za 2023 r., co skutkowało przekazaniem - niezgodnie z art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji - na rachunek ZFA zawyżonej kwoty zwolnienia z podatku od nieruchomości (wyliczonej od większej powierzchni tego budynku).

2) **§ 15 ust. 1 rozporządzenia**, albowiem zgodnie z przedłożonymi przez Dyrektora Zakładu fakturami, środki zakładowego funduszu aktywności były wydatkowane w sposób zasadny na rekreację i uczestnictwo osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w życiu kulturalnym (§ 15 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia).

Niezasadnym wydatkiem z zakładowego funduszu aktywności były natomiast pozycje pn. „opłata za przelew” w wysokości 1,00 zł, która została wydatkowana w miesiącach: luty, czerwiec, lipiec, sierpień i grudzień 2023 r., co jest niezgodne z katalogiem wydatków wskazanych w § 15 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej.

Dyrektor Zakładu w piśmie z dnia 19.02.2024 r. wyjaśnił, że nieprawidłowość ta wynika z tego, że od przelewów zleconych do innego banku niż banku, w którym Zakład posiada rachunek ZFA, naliczana jest automatycznie opłata za przelew w wysokości 1,00 zł. [Akta kontroli str. nr 27 i nr 100-106].

Mając na uwadze powyższe ustalenia, w zakresie niniejszej kontroli stwierdzono nieprawidłowości, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14.10.2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U z 2023 r., poz. 2283), a mianowicie:

- 1) rozbieżność między powierzchnią pomieszczeń w budynku przy ul. Mickiewicza 24 w Wałbrzychu, wskazaną w tytułach prawnych do tej nieruchomości, tj. w umowie użyczenia z 2013 r. (178,73 m²) i umowie użyczenia z 2024 r. (171,83 m²); Zakład winien bowiem legitymować się tytułem prawnym wskazującym jednoznacznie powierzchnię użytkowaną na cele swojej działalności gospodarczej, która jest zbieżna w metrażem obiektów i pomieszczeń pozytywnie zaopiniowanych przez Państwową Inspekcję Pracy, tj. 178,73 m².

W trakcie kontroli Dyrektor Zakładu usunął tę nieprawidłowość przedkładając aneks nr 1 do umowy użyczenia lokali użytkowych nr 2/2024, na podstawie którego przedmiotem powyższej umowy użyczenia są lokale o łącznej powierzchni 178,73 m².

- 2) rozbieżność między faktyczną powierzchnią użytkowanych budynków (178,73 m²) a powierzchnią budynków, wskazanych jako przedmiot zwolnienia z opodatkowania podatkiem od nieruchomości (184,58 m²) w deklaracji na podatek za 2023 r., co skutkowało przekazaniem - niezgodnie z art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji - na rachunek ZFA zawyżonej kwoty zwolnienia z podatku od nieruchomości (wyliczonej od większej powierzchni tego budynku),
- 3) wydatkowanie ze środków Zakładowego Funduszu Aktywności kwot pn. „opłata za przelew” w wysokości 1,00 zł w miesiącach: luty, czerwiec, lipiec, sierpień i grudzień 2023 r., co jest niezgodne z § 15 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej,

- 4) brak faktur za realizację usług medycznych z zakresu doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej, który to brak może budzić wątpliwość co do realizacji przez Zakład obowiązku spełniania warunku dotyczącego zapewnienia opieki medycznej.

Oprócz ww. nieprawidłowości, w protokole kontroli z dnia 12.03.2024 r. wskazano dodatkowe uwagi, a mianowicie:

- w Regulaminie Zakładowego Funduszu Aktywności Zakładu Aktywności Zawodowej – Zakładu Usługowego „NADZIEJA” należy uwzględnić również zapisy dotyczące limitu wydatków, o których mowa w § 15 ust. 4 - 6 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej,
- w Regulaminie Organizacyjnym Zakładu należy uwzględnić również zapisy dotyczące elementów określonych w indywidualnych programach rehabilitacji wskazanych w § 13 ust. 3 pkt 1-5 ww. rozporządzenia, w tym dotyczących rodzaju planowanych zajęć rehabilitacyjnych i harmonogramu ich realizacji, który w indywidualnym programie rehabilitacji zawodowej zostaje określony na wniosek osoby niepełnosprawnej.

Z uwagi na ww. ustalenia kontrolne, **zalecam:**

- 1) dokonać korekty na rachunku zakładowego funduszu aktywności kwoty wynikającej z różnicy pomiędzy kwotą podatku obliczonego z 184,58 m² powierzchni (ujętej w deklaracji na podatek od nieruchomości za 2023 r.) a kwotą podatku obliczonego z 178,73 m² powierzchni (wskazanej w tytule prawnym do nieruchomości) i przedłożyć w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim dokumenty potwierdzające dokonanie tej korekty.

Termin wykonania: do dnia 15.05.2024 r.

- 2) wydatkować środki z zakładowego funduszu aktywności na cele rehabilitacji zawodowej i społecznej zgodnie z katalogiem określonym w § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1934), tj. bez „opłat za przelew”.

Termin wykonania: na bieżąco.

- 3) gromadzić w dokumentacji dotyczącej statusu zakładu pracy chronionej faktury/rachunki za realizację usług medycznych z zakresu doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej celem potwierdzenia spełniania warunku dotyczącego zapewnienia opieki medycznej,

Termin wykonania: na bieżąco.

Dodatkowo należy:

- uwzględnić w regulaminie Zakładowego Funduszu Aktywności zapisy dotyczące limitu wydatków, o których mowa w § 15 ust. 4 - 6 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej,
- uwzględnić w Regulaminie Organizacyjnym Zakładu zapisy dotyczące elementów określonych w indywidualnych programach rehabilitacji wskazanych w § 13 ust. 3 pkt. 1-5 rozporządzenia, w tym dotyczących rodzaju planowanych zajęć rehabilitacyjnych i harmonogramu ich realizacji i przedłożyć w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim uaktualnione oba regulaminy.

Termin wykonania: do dnia 15.05.2024 r.

Zgodnie z § 16 ust 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14.10.2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 2283), kontrolowany, w terminie wyznaczonym w wystąpieniu pokontrolnym, **zawiadamia Wojewodę Dolnośląskiego** o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

- 1) Stowarzyszenie Dzieci i Rodzin Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej w Wałbrzychu
ul. Mickiewicza 24, 58-300 Wałbrzych,
- 2) Zakład Aktywności Zawodowej – Zakład Usługowy „Nadzieja”
ul. Mickiewicza 24, 58-300 Wałbrzych,
- 3) a/a.

